

اقتصاد در قرآن
از منظر المیزان
«تفسیر آیات اقتصادی»

محمد جواد اسکندرلو

معارف اسلامی ناب، نیاز بشر تشنه معنویت امروز است. در این دوران، که بسیاری آن را عصر پایان جهان می‌دانند، گرایش به دین و معنویت، سرعتی شگفت یافته است. در این میان، اسلام بیشترین سهم را از این گرایش به دین دارد و چرا چنین نباشد؟ اسلام، دین انسانی زیستن، عدالت‌پروری و عشق به هم‌نوع است و بشر این عصر، این گوهر گمشده را در اسلام ناب یافته است.

از سوی دیگر، گسترش پُرشتاب رسانه‌ها و ابزارهای انتشار اطلاعات، بی‌وقفه موجب پدید آمدن پرسش‌ها و شبهات جدیدی می‌شود که تا اندکی پیش از این، هیچ‌یک از آنها قابل تصور نبود. این انفجار اطلاعات، به‌ویژه در دنیای مجازی، اغلب فرصت ژرف‌اندیشی را از انسان سلب می‌کند و همین موجب شناخت نادرست یا ناقص از بسیاری امور، به‌ویژه مفاهیم و معارف دینی می‌گردد.

بنابراین، تبلیغ و نشر مؤثر معارف اسلامی ناب، رسالت خطیری است که بر عهده همه متولیان این امر می‌باشد. بدون تلاش خالصانه و آگاهانه برای رسیدن به این هدف، پتانسیل عظیمی که در گرایش بشر به معنویت در این عصر پدید آمده است، به هدر خواهد رفت.

نشر «نورالامین»، به سهم خود می‌کوشد تا بخش اندکی از رسالت عظیم نشر معارف اسلامی ناب را به بهترین شکل ممکن انجام دهد و در این راستا از پیشنهادها و انتقادهای همه فرهیختگان این عرصه، برای غنا بخشیدن به آثار خود استقبال می‌کند.

فهرست

۱. کلیات ۷
- مقدمه ۷
- نظریات چهارگانه در دانش اقتصاد اسلامی ۹
- تعریف علم اقتصاد ۱۳
- معرفی کوتاهی از علامه طباطبائی رحمته الله علیه ۱۴
۲. عدالت و مسئولیت همگانی ۲۵
- مفهوم‌شناسی عدالت ۲۶
- ویژگی‌های فعالان اقتصادی از منظر قرآن ۴۳
- مهم‌ترین نکات تفسیری در فصل دوم ۵۳
۳. اکتساب ثروت ۵۵
- اهمّ مطالب و نکات فصل سوم ۸۱
۴. توزیع و انتقال ثروت ۸۳
- کمک به والدین و خویشاوندان ۹۴
- قواعد خاص انتقال مال و ثروت از طریق ارث به دیگران ۱۰۰
- سخنی درباره ارث به نحو کلی ۱۰۱
- چند نکته مهم علمی ۱۰۷
- نقش توزیع میراث در میان اعضای خانواده در زمینه توزیع ثروت اجتماعی ۱۱۹
- سفارش به میانه‌روی ۱۲۶

- ۱۲۸ _____ حرمت ثروت اندوزی
- ۱۳۵ _____ حرمت اتلاف اموال خود و سفها
- ۱۴۲ _____ مهم ترین نکات تفسیری فصل چهارم
- ۱۴۵ _____ ۵. عدم بهره کشی از محرومان
- ۱۴۵ _____ آیات قرآن درباره حرمت ربا
- ۱۸۰ _____ یگانه علت پیشرفت کمونیزم
- ۱۸۰ _____ از مفاسد شوم ربا: اندوختن سرمایه و حبس ثروت ها
- ۱۸۱ _____ نقش درهم و دینار و سیم و زر در زندگی مردم
- ۱۸۳ _____ نقد سخن غزالی
- ۱۸۴ _____ حکمت اصلی و واقعی حرمت ربا
- ۱۸۵ _____ علت حرمت افزودن ثروت از طریق ربا
- ۱۸۹ _____ مهم ترین نکات تفسیری فصل پنجم
- ۱۹۱ _____ ۶. تنظیم معاملات از طریق التزام به قراردادها
- ۱۹۴ _____ دستور قرآن نسبت به التزام به وعده ها
- ۲۰۵ _____ حرمت نقض عهد
- ۲۰۵ _____ لزوم ادای دین
- ۲۰۷ _____ لزوم کامل پرداختن پیمانان و درستی ترازو
- ۲۰۸ _____ لزوم ردّ امانات به صاحبانش
- ۲۰۹ _____ لزوم اجتناب از حیله و فریب دادن دیگران
- ۲۱۱ _____ جمع بندی و سخن پایانی
- ۲۱۳ _____ کتابنامه